

Spånga grundskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Spånga grundskola

Läsår
2017/2018

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Spånga grundskola

Ansvariga för planen

Vi har en förstelärare som ansvarar för att planen mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas och finns med i undervisningen. Alla medarbetare har ett ansvar för att delta i arbetet och arbeta mot diskriminering och kränkande behandling. All personals delaktighet är en förutsättning för att vi ska skapa en skola som genomsyras av de värderingar vi står för, alla ska känna sig trygga på skolan. Rektor är huvudansvarig för att planen utvärderas och att en ny plan upprättas varje år.

Vår vision

Alla på Spånga grundskola, både personal och elever ska känna sig trygga. Ingen ska diskrimineras, varken på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och/eller ålder.

Planen gäller från

2017-06-01

Planen gäller till

2018-06-01

Läsår

2017/2018

Elevernas delaktighet

Eleverna är med i kartläggningen av läget på skolan genom elevundersökningar som består av brukarenenkät och två olika trygghetsenkäter som görs på skolan. Elevrådet deltar i arbetet med att analysera det som framkommer genom kartläggning och i arbetet med att ta fram åtgärder för nästkommande läsår. Eleverna kan lämna synpunkter till sin mentor och till skolledningen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Referensgruppen, några klassföräldrar från varje klass, får ta del av vårt utkast till plan och har möjlighet att komma med synpunkter. Planen delges sedan vårdnadshavarna som har möjlighet att komma med förbättringsförslag och synpunkter. Planen presenteras vid föräldramöten och finns på hemsidan.

Personalens delaktighet

Försteläraren gör ett utkast till plan som sedan personalen läser, diskuterar och lämnar synpunkter på. Utkastet bygger på kartläggningen av nuläge samt de insatser och åtgärder som gjorts under året.

Förankring av planen

Den färdiga planen läses och arbetas med under året. Under vår temavecka arbetar vi extra mycket med planen gentemot eleverna. Planen presenteras vid föräldramöten och finns på vår hemsida.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

En grupp elever från elevrådet har suttit tillsammans med försteläraren i värdegrundsfrågor en eftermiddag och utvärderat planen som de läst och funderat kring innan. Detta delges pedagogerna som skriver ner sina synpunkter som sammanställs av förstelärare.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Representanter från elever, alla pedagoger på skolan och referensgruppen.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Alla insatser är inte genomförda ännu.

- Talutrymme har genomförts till en del men inte helt.
- Föreläsning om nätmobbing genomförd för föräldrar och genomgång för elever.
- Funktionsnedsättning har genomförts med personal men ej med elever.
- Könsidentitet och könstryck är ej genomförd fullt ut men lite i åk8.
- Etnicitet/rasismens idéhistoria har genomförts till viss del men inte gällande information kring kränkningar.
- Religionsundervisning har genomförts men inte ett avskilt rum för bön.
- Likabehandling i undervisningens planering har ej genomförts.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-05-01

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen ska utvärderas av personal och elever under vårterminen. Sedan arbetas en ny plan fram och som börjar gälla från och med 1 juni 2018.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Förstelärare med ansvar för värdegrundsfrågor och skolledning.

Främjande insatser

Namn

Talutrymme

Områden som berörs av insatsen

Kön

Mål och uppföljning

Målet är att vi ska ge alla lika stort talutrymme i undervisningen.

Insats

Alla undervisande lärare ska arbeta för att främja att talutrymmet fördelas jämt mellan könen. För att motverka ojämt talutrymme kan lärarna ha elevernas namn på lappar som dras så att alla uppmanas till att prata. Gruppindelningar där lärarna bestämmer grupper med förhoppning om blandade grupper och lika stort talutrymme.

Ansvarig

Undervisande lärare och skolledning

Datum när det ska vara klart

Löpande

Namn

Nätetik

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målet är att elever, vårdnadshavare och personal ska få en ökad kunskap om kränkande behandling som sker via sociala medier. Utvärdering efter föreläsning.

Insats

Vi informerar om kränkande behandling via sociala medier vid föräldramöte under vårterminen. Vi kommer att arbeta med kränkande behandling på mentorstid i alla årskurser fortlöpande under året. Vi medvetandegör eleverna vilka konsekvenser ett sms eller ett meddelande på chatten kan få. Tolkningarna av snabba meddelanden kan få svåra konsekvenser i form av att elever känner sig kränkta eller blir sårade.

Ansvarig

Skolledningen och mentorer

Datum när det ska vara klart

Löpande

Namn

Funktionsnedsättning

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Målsättningen är att personal och elever ska ha god kännedom om olika funktionsnedsättningar och hur man kan undelätta för personer med funktionsnedsättning i klassrummet och på hela skolan.

Insats

Inkluderande arbetssätt i klassrummet för elever med olika funktionsnedsättningar/diagnoser. Hjälpmedel som dator, ipad och ljudböcker finns på skolan. EHT ansvarar för minst en konferenstid per läsår för att informera om funktionsnedsättningar. För att alla elever ska få en större förståelse kring olika funktionsnedsättningar pratar vi om de vanligaste på mentorstid och i olika ämnen.

Ansvarig

EHT, mentor och undervisande lärare

Datum när det ska vara klart

Löpande

Namn

Utbildning könsidentitet och könsuttryck

Områden som berörs av insatsen

Könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

Målsättningen är att personal och elever ska ha större kunskap kring att människor kan känna sig osäkra kring sin könstillhörighet.

Insats

Utbildning i form av föreläsning för både personal och elever. Ta upp i biologiundervisningen åk 9, genetik. Varje enskilt ämne har ansvar för vilket innehåll vi arbetar med och hur kön representeras i innehållet.

Ansvarig

Skolledning och undervisande lärare

Datum när det ska vara klart

2018-05-01

Namn

Mänskliga rättigheter

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning

Eleverna ska bli medvetna om de mänskliga rättigheterna och vilka mekanismer som ligger bakom rasism och fördomar. Följs upp i undervisningen.

Insats

I de samhällsorienterade ämnena tas rasism upp och vi medvetandegör eleverna om de mänskliga rättigheterna. Tas även upp i biologin. Eleverna ska göras uppmärksamma på våra rutiner kring kränkingsanmälan varje år. Åk 7 ska uppmärksammas på dessa rutiner i samband med skolstart för att snabbt bli insatta.

Ansvarig

Lärare i SO, No och mentorer

Datum när det ska vara klart

2018-05-01

Namn

Religions förståelse

Områden som berörs av insatsen

Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Målet är att alla elever ska ha kunskap om att det finns flera olika religioner och hur de kommer till uttryck och vad de har gemensamt. Följs upp i vår årliga utvärdering med eleverna i vår plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Insats

Religionsundervisningen ska ge eleverna god förståelse för att det finns olika religioner och hur de kommer till uttryck. Vi ser till att underlätta för eleverna att utöva sin religion i skolan. Det gör vi genom att ta hänsyn till kostönskemål och möjlighet till avskildhet vid bön.

Ansvarig

SO lärare och skolledning

Datum när det ska vara klart

2018-05-01

Namn

Likabehandling i undervisningens planering

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning och Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Målet är att uppnå en skola där likabehandlingsarbetet genomsyrar undervisningen dagligen.

Insats

Undervisande lärare ska i sin planering beakta diskrimineringsgrunderna och väva in dem i undervisningen. Åk 7-9 arbetar på mentortiderna med olika delar som berör vår plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarig

Undervisande lärare, mentor, förstelärare och kurator

Datum när det ska vara klart

Löpande

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Två olika trygghetsenkäter

Skolverkets skolenkät

Anmälningar gällande kränkande behandling

Kuratorssamtal

Anmälningar till EHT (Elevhälsoteamet)

Skolsköterskans hälsosamtal

Elevrådet

Elefskyddsombud

Mentorssamtal

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning och Sexuell läggning

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Alla elever har besvarat en trygghetsenkät som gjorts på skolan och åk 8 har besvarat brukarenkäten.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen hör och ser saker som händer på skolan hela tiden och följer processen som vi har gällande kränkande behandling och på så sätt blir de en del i kartläggningen.

Resultat och analys

Drygt 82% av eleverna i på skolan har besvarat trygghetsenkäten. 96,8% av dessa trivs i skolan och 94,2% känner sig trygga på skolan. Det är 8,1% som inte tycker att det är bra stämning i klassen och 11,2% som upplever att de blivit illa behandlade av andra elever på skolan.

Förebyggande åtgärder

Namn

Allmänna utrymmen

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målet är att alla ska känna sig trygga i våra allmänna utrymmen.

Åtgärd

All personal som rör sig i skolan ska aktivt engagera sig i vad som händer och reagera vid alla typer av konflikter. Även rastvakter på utsatta ställen.

Motivera åtgärd

När all personal på skolan reagerar ser eleverna att vi finns där för dem.

Ansvarig

Personal på skolan

Datum när det ska vara klart

Löpande

Namn

Toaletter och omklädningsrum

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målsättningen är att vi ska ha en bra bild över vad det är i omklädningsrum och på toaletter som gör att miljöerna kan kännas otrygga. Vi vill skaffa oss en bättre bild över vad som upplevs kränkande av eleverna.

Åtgärd

Vi ska genom elevrådet djupintervjua ett antal elever som även kan ge oss förslag på förbättringar.

Motivera åtgärd

Vi tror att det kommer att ge oss en bättre bild av vilka åtgärder vi ytterligare behöver vidta och varför.

Ansvarig

Rektor, kurator och förstelärare

Datum när det ska vara klart

2018-05-01

Namn

Kunskap kring nätetik

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Elever, vårdnadshavare samt personal ska ha en bättre kännedom om vad som försiggår på Internet och hur man gör en skärmdumpning. Eleverna ska få en djupare förståelse för sina handlingar på nätet.

Åtgärd

Föreläsning och arbete under mentorstid i alla klasser.

Motivera åtgärd

Vi tror att ökad kunskap och en öppen dialog är förebyggande.

Ansvarig

Skolledning och mentorer

Datum när det ska vara klart

Löpande

Namn

Värderingsdiskussioner

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att eleverna ska ha kunskap om alla diskrimineringsgrunderna och vad de innebär. Veta skillnaden mellan diskriminering och kränkning.

Åtgärd

På mentorstid och under temavecka arbetar mentorena med värdegrundsövningar och diskussioner. Läsning av skönlitterära böcker i svenskan och engelskan som sedan bearbetas på olika sätt. Sex- och samlevnadsundervisning i åk 8 som hålls neutral så att alla känner sig bekväma. När de olika diskrimineringsgrunderna tas i upp i någon form i undervisningen kopplas det till likabehandlingsplanen.

Motivera åtgärd

Vi tror att ökad kunskap förebygger fördomar och okunskap kring det man varit osäker kring.

Ansvarig

Mentorena, undervisande lärare och specialpedagog

Datum när det ska vara klart

Löpande för varje år

Namn

Språkbruk

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Skolans mål är att ha nolltolerans mot ett språkbruk som kan upplevas kränkande mot någon annan person.

Åtgärd

All personal ska varje dag tydligt markera om hen uppmärksammar ett ovärdat språk och i synnerhet ett språkbruk som kan upplevas som kränkande mot en annan person. På mentorstid kommer alla klasser att arbeta med hur språket påverkar oss och vad man förmedlar med sitt språk.

Motivera åtgärd

Vi tror att ett värdat språk främjar respekten för andra människor men även hur man själv vill bli uppfattad.

Ansvarig

All personal på skolan

Datum när det ska vara klart

Löpande

Rutiner för akuta situationer

Policy

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling.

Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

På Spånga grundskola

- ska misstanke om kränkning alltid tas på allvar.
- den som uppmärksammar en kränkande behandling ska alltid ingripa omedelbart.
- ska skolan/skolledningen polisanmäla all typ av våld och hot om våld.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

-Kuratorssamtal

-Skolsköterskans hälsosamtal och övrig kontakt.

-Genom att all personal rör sig i skolan och reagerar om någon verkar ledsen eller om vi hör någon säga något kränkande till en elev.

- Arbetslagen diskuterar elevernas mående på sina möten och signalerar till EHT om någon verkar må dåligt.
- Mentor följer upp elevers frånvaro och studieresultat. Dålig närvaro och låga studieresultat kan vara en signal på utsatthet.
- Vi observerar tysta och tillbakadragna elever.
- Vi reagerar vid varje tillfälle då vi lägger märke till negativa attityder mellan elever.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

I första hand kan elever vända sig till sin mentor, eller någon i elevhälsoteamet. I elevhälsoteamet finns Judy Albinsson (specialpedagog), Eva Sonnevi (specialpedagog), Catrin Kesselmar (kurator), Ulrika Forss Töndel (Skolsköterska), Anitha Sjöfors (biträdande rektor) och Christine Akalla(rektor). Vid behov deltar även Louise Lundgren(Studie- och yrkesvägledare) i elevhälsoteamets arbete.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

En elev som känner sig kränkt kan vända sig till en vuxen i skolan eller själv fylla i blanketten mot kränkande behandling som finns på hemsidan. All personal på skolan kan också hjälpa till med att tillhandahålla och fylla i blanketten. Skolledningen ska snarast informeras om att en kränkning har skett (via mail, telefon eller direkt kontakt). Skolledningen ser till att ärendet utreds efter de rutiner skolan har kring mobbing och kränkningar (bilaga 1). Utredningen ska dokumenteras enligt bilaga 1:s rutiner. Samtal förs med de inblandande och deras vårdnadshavare informeras. Ev. upprättas en handlingsplan. Ärendet följs upp. Skolledningen gör en anmälan om kränkning till huvudmannen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

En elev som känner sig kränkt kan vända sig till en vuxen i skolan eller själv fylla i blanketten mot kränkande behandling som finns på hemsidan. All personal på skolan kan också hjälpa till med att tillhandahålla och fylla i blanketten. Skolledningen ska snarast informeras om att en kränkning har skett. (via mail, telefon eller direkt kontakt.) Skolledningen gör en bedömning av hur ärendet ska utredas. Berörd elev och dess vårdnadshavare kontaktas snabbt för att utreda vad som har hänt. Utredningen ska dokumenteras. Samtal förs med kränkt elev och berörd personal. Ev. upprättas en handlingsplan. Ev. vidtas repressalier. Ärendet följs upp. Skolledningen gör en anmälan om kränkning till huvudmannen.

Rutiner för uppföljning

Efter en tid kontaktas inblandande parter för uppföljning.

Rutiner för dokumentation

Kränkningsanmälan fylls i. Utredning dokumenteras. Uppföljning dokumenteras. Kränkingsanmälan görs till Stockholms Stad. Ev dokumentation i personalakt. (vid kränkning personal-elev)

Ansvarsförhållande

Skolledningen ansvarar för rutinerna. Skolledningen ska ha kännedom om all kränkning som sker och hur processen fortlöper och följs upp.